

Serwis Pionu Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą

Dział Współpracy z Zagranicą

6 Program Ramowy Komisji Europejskiej

Unia Europejska w ramach 6 PR wyróżniła dwa duże projekty:

- d **Wieloletni Program Ramowy (2002-2006) Wspólnoty Europejskiej w Zakresie Badań, Rozwoju Technicznego i Prezentacji, Wspomagających Tworzenie Europejskiego Obszaru Badań;**
- d **Wieloletni Program Ramowy (2002-2006) Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w Zakresie Badań i Szkolenia Wspomagających Tworzenie Europejskiego Obszaru Badań.**

W pierwszym z nich Komisja Europejska wyodrębniła trzy duże obszary badawcze:

- d integracja i umacnianie Europejskiego Obszaru Badań;
- d strukturyzacja Europejskiej Przestrzeni Badawczej;
- d działania Wspólnotowego Centrum Badawczego.

Celem **integracji i umacniania Europejskiego Obszaru Badań** jest wspieranie badań na światowym poziomie w obszarach o priorytetowym znaczeniu oraz w tematach ważnych ze względu na potrzeby polityki UE i powstawanie nowych dziedzin naukowych. Oto struktura tego projektu:

- integracja badań
  - Priorytetowe obszary tematyczne badań:
    - d genomika i biotechnologia dla zdrowia,
    - d technologie Społeczeństwa Informacyjnego,
    - d nanotechnologie, inteligentne materiały i nowe procesy produkcyjne,
    - d aeronautyka i przestrzeń kosmiczna,
    - d bezpieczeństwo żywności i zagrożenia dla zdrowia,
    - d trwały rozwój i zmiany globalne,
    - d obywatele i rządzenie w europejskim społeczeństwie opartym na wiedzy.
  - Przewidywanie naukowych i technicznych potrzeb UE:
    - d badania wspierające realizację polityki i wiodące tematy,
    - d specjalne badania badawcze dla MŚP: badania kolektywne i badania koopera-

- tywne,
- d działania w zakresie współpracy międzynarodowej.
- wzmocnienie fundamentów Europejskiej Przestrzeni Badawczej
  - Koordinacja działań badawczych:
    - d koordynacja działań krajowych,
    - d koordynacja na poziomie europejskim,
    - d spójny rozwój polityk badawczych i innowacyjnych,
    - d analizy i studia; prace dotyczące prognozowania, statystyk i wskaźników naukowych i technicznych,
    - d ocena polityk badawczych i innowacyjnych na poziomie krajowym, regionalnym i europejskim,
    - d mapowanie doskonałości naukowej i technicznej w Europie,
    - d ulepszanie otoczenia prawnego i administracyjnego badań i innowacji w Europie.

Celem **strukturyzacji Europejskiej Przestrzeni Badawczej** jest likwidacja słabości i niedostatków strukturalnych występujących w europejskim sektorze badawczym, które mogą wpływać na zdolność UE do zaspokajania aspiracji jej obywateli w sytuacji, gdy rozwój gospodarki i społeczeństwa w coraz większym stopniu zależy od wiedzy. Komisja wyróżnia tutaj pięć sekcji:

- d **Badania i innowacje:** Tworzenie sieci uczestników i wspieranie ich współdziałania; Wspomaganie współpracy ponadregionalnej; Eksperymentowanie z nowymi narzędziami i metodami; Wprowadzenie i konsolidowanie usług; Zwiększanie informacji gospodarczych i technicznych; Analiza i ocena innowacyjności we wspólnotowych projektach badawczych;
- d **Zasoby ludzkie i mobilność:** Akcje przeznaczone dla instytucji i dla indywidualnych naukowców; Promocja i uznawanie doskonałości; Współpraca z krajami członkowskimi i krajami stowarzyszonymi; Wewnętrzna współpraca w programie ramowym;
- d **Infrastruktura badawcza:** Inicjatywy zin-

tegowane; Rozwój sieci łączności; Dostęp międzynarodowy; Studia nad projektowaniem; Budowa nowej infrastruktury;

- d **Nauka i społeczeństwo:** Przybliżanie nauki społeczeństwu; Nauka i rządzenie; Systemy doradztwa naukowego i referencyjne; Odpowiedzialne badania i zastosowanie nauki i techniki (etyka, niepewność, ryzyko i stosowanie zasady zachowania ostrożności); Wzmocnienie dialogu między nauką a społeczeństwem oraz kobiety w nauce (Społeczne zrozumienie; Zainteresowanie młodych ludzi karierą naukową; Kobiety a nauka).

Założeniem **działań Wspólnotowego Centrum Badawczego** jest zapewnienie wsparcia naukowego i technicznego dla polityki UE w zakresie szeroko pojmowanego bezpieczeństwa obywateli. Wyróżnia się tutaj pięć obszarów tematycznych:

- d **Żywność, produkty chemiczne i zdrowie:** Bezpieczeństwo i jakość żywności; Organizmy zmodyfikowane genetycznie; Produkty chemiczne; Zastosowania biomedyczne;
- d **Środowisko i trwałość:** Ocena i zapobieganie zmianom globalnym; Ochrona środowiska europejskiego; Wkład w zrównoważony rozwój; Wsparcie globalnego monitoringu środowiska i bezpieczeństwa;
- d **Prognozowanie technologiczne:** Prognozowanie techniczno-gospodarcze; Międzynarodowe Forum Współpracy w zakresie prognozowania;
- d **Materiały i pomiary referencyjne:** Wspólnotowe Biuro Referencyjne i materiały referencyjne; Metrologia w chemii;
- d **Bezpieczeństwo publiczne i przeciwdziałanie oszustwom:** Międzynarodowe bezpieczeństwo ludzi; Zagrożenia naturalne, awarie; Bezpieczeństwo w cyberprzestrzeni; Monitorowanie zgodności z przepisami UE i kontrolowanie oszustw.

W Wieloletnim Programie Ramowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej

Komisja Europejska wyróżniła 2 programy szczegółowe:

d Energia Nuklearna.

d Działania Wspólnotowego Centrum Badawczego w zakresie programu EURO-ATOM.

W programie **Energia Nuklearna UE** określa się dwa tematy priorytetowe:

d Badania nad energią z syntezy jądrowej: Programy w zakresie fizyki i technologii syntezy; Eksploatacja urządzeń JET; Następny krok/ ITER

d Przerabianie i składowanie odpadów radioaktywnych: Badania nad składowaniem w warstwach geologicznych; Rozdzielanie i transmutacja; Koncepcje nowego reaktora.

Inne działania w zakresie bezpieczeństwa jądrowego: Ochrona przed promieniowaniem; Innowacyjne sposoby wytwarzania energii jądrowej; Edukacja i szkolenie.

W programie **działań Wspólnotowego Centrum Badawczego** znalazły się priorytetowe obszary badań:

d Zarządzanie odpadami radioaktywnymi i zabezpieczanie materiałów jądrowych: Przerabianie i składowanie zużytego paliwa i odpadów radioaktywnych; Zabezpieczenia jądrowe; Od zabezpieczeń jądrowych do nierozprzestrzeniania broni masowego niszczenia.

d Bezpieczeństwo obecnie używanych i innowacyjnych reaktorów, monitorowanie promieniowania i zastosowanie wyników badań jądrowych w medycynie.

Wspólnotowe Centrum Badawcze zajmować będzie się również monitorowaniem likwidacji przestarzałych instalacji w JRC.

Unia Europejska w celu sprawnej realizacji założeń zamierza wprowadzać nowe instrumenty w realizacji priorytetowych założeń oraz w dziedzinach związanych z potrzebami polityki wspólnotowej oraz nowych i wyłaniających się dziedzinach:

d **Sieci doskonałości**, których celem jest wzmocnienie europejskiego sektora badań i rozwoju technicznego przez integrowanie potencjału badawczego w Europie, zarówno na poziomie krajowym jak i regio-

nalnym. Członkowie sieci, tworzący wirtualne centrum doskonałości, powinni realizować wspólny program obejmujący istotną część lub całość ich działalności w danej dziedzinie. Liczba członków sieci może być różna w zależności od dziedziny lub tematu, lecz nie powinna być mniejsza niż sześć. Możliwe są zmiany członków i programu działań sieci. Sieć powinna prowadzić działania badawcze, integracyjne oraz w celu rozpowszechniania wyników;

d **Projekty zintegrowane** ukierunkowane na wzmocnienie konkurencyjności lub pomoc w rozwiązaniu ważnych problemów społecznych. Każdy z tych projektów powinien prowadzić do uzyskania określonych rezultatów w postaci produktów, technologii lub usług dzięki prowadzeniu badań, rozwoju technicznego, prezentacji i rozpowszechniania wyników. Wskazane jest szkolenie badaczy, studentów, inżynierów i kadry przemysłowej;

d **Projekty badawcze kolektywne** są wykonywane przez instytucje badawcze na rzecz stowarzyszeń lub grup przemysłowych w dziedzinach interesujących dużą liczbę małych i średnich przedsiębiorstw;

d **Udział w krajowych programach realizowanych wspólnie**, gdzie UE zamierza wspierać finansowo realizację programów krajowych (realizowanych we współpracy z innymi krajami UE) w priorytetowych dziedzinach programu ramowego.

Planowane jest również wprowadzanie nowych instrumentów w dziedzinach związanych z potrzebami polityki wspólnotowej, nowymi i powstającymi potrzebami i we współpracy międzynarodowej. Będą to:

d **Projekty celowe:** badawczo-rozwojowe (mają na celu uzyskanie nowej wiedzy koniecznej do uzyskania lub ulepszenia istniejących produktów, technologii, czy usług albo zaspokojenia nowych potrzeb społeczeństwa i polityki wspólnotowej); projekty demonstracyjne (celem jest wykazywanie użyteczności nowych technologii oferujących potencjalną korzyść

ekonomiczną);

d **Projekty badawcze kooperacyjne**, wykonywane przez instytucje badawcze na zlecenie małych i średnich przedsiębiorstw;

d **Akcje koordynacyjne**, które wspomagają tworzenie sieci (badaczy, przemysłowców, użytkowników, administratorów, menedżerów, inwestorów). Obejmują m.in. organizację spotkań, prowadzenie studiów i wymianę personelu;

d **Akcje wspierające** dla otwierania programów krajowych, współpracy z europejskimi organizacjami badawczymi i prowadzenia studiów i analiz;

d **Akcje towarzyszące**, które mają przyczynić się do realizacji celów programów szczegółowych lub przygotowywać przyszłe działania w ramach wspólnotowej polityki badawczo-rozwojowej. Obejmują organizację konferencji, seminariów, grup roboczych i rozpowszechnianie informacji.

Ocena i selekcja propozycji:

Zawiadomienia o konkursach (*Calls for Proposals*) będą publikowane w Dzienniku Oficjalnym Wspólnot Europejskich. Konkursy mogą być poprzedzone zaproszeniem do wyrażenia zainteresowania (*Call for Expression of Interest*), w celu zidentyfikowania tematów szczególnie ważnych dla nauki i przemysłu.

Propozycje będą wybierane na podstawie kryteriów ogólnych i szczegółowych, uwzględniając zwłaszcza:

- d zgodność z celami danego programu,
- d doskonałość naukową i techniczną,
- d wspólnotową wartość dodaną,
- d umiejętności menedżerskie.

W miarę pojawiania się nowych informacji będziemy na bieżąco informować Państwa o nowościach wprowadzanych do 6 Programu Ramowego. Wszelkie informacje o programie dostępne są również na stronach: <http://www.kbn.gov.pl/miedzyn/6pr> oraz <http://www.cordis.lu/rtd2002/>.

Kinga Wloch

Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Zielonej Górze

Od trzech lat w Zielonej Górze działa Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, mające swoją siedzibę w budynku Collegium Neophilologicum Uniwersytetu Zielonogórskiego przy al. Wojska Polskiego.

Najpierw, w marcu 1999 r., na mocy porozumienia między Stowarzyszeniem *Lubuski Komitet Europejski* (LKI) i Wyższą Szkołą Pedagogiczną powstało Centrum Informacji i Studiów Europejskich, będące jednostką

wydzieloną LKE, z siedzibą na terenie uczelni (przy Instytucie Politologii). Jak się okazało, inicjatywę utworzenia Centrum podjęliśmy w idealnym momencie. Latem 1999 r. Urząd Komitetu Integracji Europejskiej (UKIE) ogłosił konkurs ofert na tworzenie w miastach wojewódzkich ogólnopolskiej sieci Regionalnych Centrów Informacji Europejskiej (RCIE). Centrum nasze spełniło wymagania UKIE, uzyskało status RCIE, zmieniło nazwę

w czerwcu 2000 r. miało miejsce jego uroczyste otwarcie w obecnym miejscu. Trzecim partnerem prowadzącym RCIE został Urząd Marszałkowski, który współfinansuje naszą działalność.

Podstawowym zadaniem Centrum jest prowadzenie **otwartego punktu informacji o Unii Europejskiej**, dostępnego dla wszystkich mieszkańców regionu. Dysponujemy bezpłatnymi materiałami informacyjnymi o Unii, biblioteczką podręczną, bazami prawa europejskiego *CELEX* i prawa polskiego *LEX*. Klienci mają dostęp do komputera z Internetem. Łatwo się domyślić, że zdecydowana większość klientów odwiedzających RCIE to studenci i pracownicy naukowcy Uniwersytetu Zielonogórskiego. Wiele osób zwraca się o informacje przez e-mail, a jeszcze więcej korzysta z naszej strony internetowej, która zawiera bardzo dużo przydatnych wiadomości o integracji z UE i jest stale rozbudowywana.

O co pytają nas klienci? O wszystko - unijne prawo, fundusze przedakcesyjne, stan negocjacji, możliwość pracy w krajach UE, ale także o np. przepisy na temat konwergencji w mediach lub o to, czy do Unii można wwozić peklowane mięso. Studenci szukają najczęściej materiałów do referatów i prac magisterskich. Pomoc w ich pisaniu nie jest właściwym zadaniem RCIE, ale też jej nie odmawiamy.

W miarę naszych możliwości - kadrowych i finansowych - staramy się wychodzić

z informacją i edukacją europejską na zewnątrz. Ważnym zadaniem RCIE jest organizacja szkoleń i seminariów dla różnych grup społecznych w ramach rządowego Programu Informowania Społeczeństwa. Projekty nasze objęły już m.in. szkolenia dla samorządowców, uczniów szkół rolniczych, przedsiębiorców, licealistów i nauczycieli.

Inne zadania Centrum to m.in. wspieranie szkolnych klubów europejskich i proeuropejskich organizacji pozarządowych. W grudniu ub. roku uruchomiliśmy drugi punkt RCIE w Ośrodku Doskonalenia Nauczycieli przy ul. Chopina. Jest on nastawiony na młodzież szkolną i nauczycieli.

Najważniejsze wydarzenia w naszej dotychczasowej działalności to:

- d organizacja, we współpracy z Euroregionem *Sprewa-Nysa-Bóbr* i byłą Wyższą Szkołą Pedagogiczną, międzynarodowej konferencji na temat informacji europejskiej na polsko-niemieckim pograniczu i wydanie publikacji;
- d nagroda Ministra - Szefa UKIE dla RCIE w Zielonej Górze jako jednego z trzech najlepszych w Polsce;
- d współpraca z Centrum Informacji Europejskiej *Jean-Monnet-Haus* w Berlinie

w realizacji projektu *Symulacja posiedzenia parlamentu europejskiego* z udziałem młodzieży licealnej z Zielonej Góry i z Brandenburgii;

- d współpraca przy organizacji Forum Szkolnych Klubów Europejskich w ramach projektu realizowanego przez Lubuski Komitet Europejski.

W końcu stycznia obradowała Rada Programowa Centrum, której nowym przewodniczącym został prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą, prof. Józef Korbicz. Rada uznała, iż mimo, że Regionalne Centrum Informacji Europejskiej formalnie nie jest w strukturze Uniwersytetu, to należy je bardziej związać z uczelnią. Współpracujemy już na co dzień z Działem Współpracy z Zagranicą, deklarujemy chęć współpracy z innymi partnerami z uczelni w działaniach na rzecz integracji europejskiej. Studentom oferujemy możliwość odbycia praktyk w Centrum.

Więcej informacji o RCIE na naszej stronie internetowej

<http://www.rcie.zgora.pl> lub pod numerem tel. 325 79 88.

Maciej Nowicki

* Autor jest dyrektorem Regionalnego Centrum Informacji Europejskiej w Zielonej Górze

Fundacja miejska, ale uniwersytecka

Fundacja na rzecz Uniwersytetu Zielonogórskiego utworzona została uchwałą Rady Miasta (nr XLVII/562/01) 30 października zeszłego roku. Celem Fundacji ma być:

- d wspieranie Uniwersytetu we wszelkich poczynaniach zmierzających do gruntownej poprawy jego bazy materialnej, zwłaszcza w zakresie remontów i adaptacji istniejących oraz pozyskiwanych budynków, budowy nowych, rozbudowy jego majątku trwałego oraz pomnażania i uzupełniania wyposażenia,
- d propagowanie w kraju i za granicą dorobku Uniwersytetu w zakresie badań naukowych oraz twórczego wzbogacania kultury narodowej oraz promocji miasta,
- d udzielanie Uniwersytetowi pomocy finansowej w realizacji jego zadań w dziedzinie

nauki, dydaktyki i kształcenia kadry naukowej.

Wykonanie tej uchwały Rada Miejska powierzyła Zarządowi Miasta, który uchwałą z 22 listopada powołał Radę Fundacji, w skład której wchodzi członkowie Zarządu Miasta z prezydentem Zygmuntem Listowskim, który zyskał upoważnienie do reprezentowania Rady Fundacji.

Organ ten powołał 1 lutego Annę Dąmgarę Kolman na prezesa zarządu Fundacji. Oprócz niej w zarządzie zasiadają Andrzej Rybicki i Dorota Kuźdowicz.

Majątek Fundacji stanowią (póki co stanowić mogą):

- d składniki majątkowe wskazane przez Założyciela,
- d dotacje, darowizny, spadki i zapisy,

- d odsetki bankowe,
- d dochody ze zbiórek i imprez publicznych,
- d dochody z działalności gospodarczej.

Utworzenie Fundacji jest reakcją władz miasta na powołanie Uniwersytetu. Zielona Góra stała się miastem uniwersyteckim, co oznacza podniesienie prestiżu miasta, ale ma mieć nieocenione znaczenie w pomocy uczelni na drodze jej rozwoju. Miasto zyskuje na obecności Uniwersytetu nie tylko w wymiarze nauki i kultury. Również w wymiarze gospodarczym zyski są oczywiste – od kształcenia kadr dla miejskiej gospodarki do zwiększenia dochodów mieszkańców z racji obecności studentów. Nie mówiąc o tym, że wzbogaca wizerunek miasta.

Anna Dagmara Kolman
prezes zarządu Fundacji